

STANOVISKO
Konzultačného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
pre aplikáciu správneho poriadku
z 19. apríla 2004
č. 9

Námietku zaujatosti voči zamestnancovi správneho orgánu možno uplatniť v ktoromkoľvek štádiu správneho konania až do vydania rozhodnutia. Skutočnosti nasvedčujúce vylúčeniu zamestnanca účastník oznámi správne orgánu, len čo sa ich dozvie.

Otázka: Môže účastník konania uviesť skutočnosti nasvedčujúce vylúčeniu zamestnanca ako hlavný dôvod v odvolaní?

Záujem na objektívnom priebehu konania a rozhodovania správneho orgánu vyžaduje, aby sa tohto procesu nezúčastňovali zamestnanci správneho orgánu, u ktorých možno predpokladať zaujatosť. Správny poriadok umožňuje týchto zamestnancov vylúčiť z konania za podmienok uvedených v § 9. Podnet na vylúčenie zamestnanca môže dať buď účastník konania (§ 10) alebo zamestnanec správneho orgánu (§ 11). Účastník konania môže takýto podnet urobiť písomne alebo ústne do zápisnice.

Správny poriadok nemá výslovné ustanovenie o tom, dokiaľ treba takéto podanie urobiť. Zásadne ho možno urobiť kedykoľvek až do vydania rozhodnutia. Uplatnenie námietky zaujatosti viaže zákon na okamih, keď sa účastník konania o takejto skutočnosti dozvedel (§ 10).

Aj v súvislosti s vydaním rozhodnutia o vylúčení zamestnanca z konania musí správny orgán zistiť skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť podklady pre rozhodnutie (§ 32). Aj účastník konania je povinný na podporu svojich tvrdení navrhnuť dôkazy, ktoré sú mu známe (§ 34). Námietku zaujatosti účastník môže, ale nemusí uplatniť. Ak však chce, aby nastali účinky sledované zákonom, t.j. vylúčenie zamestnanca, zákon mu to ukladá ako povinnosť (vid' arg. „oznámi“).

K vylúčeniu zamestnanca dochádza formou procesného rozhodnutia, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Ak námietke zaujatosti správny orgán nevyhovel, možno túto skutočnosť napadnúť až v rámci odvolacieho konania, proti meritórnemu rozhodnutiu.

Zákon nevylučuje možnosť uplatniť námietku zaujatosti až v rámci odvolania. Druhostupňový orgán však nemá už možnosť vylúčiť zamestnanca prvostupňového správneho orgánu. V rámci druhostupňového konania sa iba posudzuje, či táto skutočnosť mohla mať vplyv na napadnuté rozhodnutie. Ak sa takáto skutočnosť preukáže, druhostupňový správny orgán rozhodnutie zruší a vec vráti prvostupňovému správne orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Prvostupňový správny orgán je týmto názorom viazaný (§ 59).

Druhostupňový správny orgán je povinný skúmať aj otázku, či námietka zaujatosti bola uplatnená bezodkladne po tom, čo sa to účastník konania dozvedel (§ 10). Ak by zistil, že námietka zaujatosti bola uplatnená oneskorene napr. preto, že účastník konania sleduje touto námietkou priet'ahy v konaní, prvostupňové rozhodnutie potvrdí a odvolanie zamietne.

Len pre úplnosť poznamenávame, že ak rozhodnutie vydal vylúčený orgán a táto skutočnosť mohla mať podstatný vplyv na rozhodnutie, tento fakt môže byť dôvodom na obnovu konania (§ 62 ods.1 písm. d/). V tomto prípade je však podmienkou pre obnovu konania, že náprava sa nemohla urobiť v odvolacom konaní.